

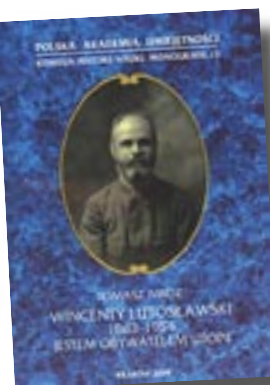
zaangażowanym w jej zorganizowanie.

W uroczystości otwarcia wzięł udział również Andrzej Lech, prezes Federacji Polonii w Austrii, a Polską Izbę Książki reprezentował wiceprezes Piotr Dobrołęcki.

Jak zapowiedział Henryk Podolski – prezes Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych, kolejna - 16. Wystawa *Polska Książka Naukowa* odbędzie się na Uniwersytecie Complutense w Madrycie w dniach 2-6 marca przyszłego roku. Jest to jeden z największych uniwersytetów na świecie, którego społeczność liczy ponad 100 tys. studentów.

Książka naukowa w ramach kolejnych wystaw prezentowana była m.in. w Londynie, Dniepropietrowsku, Rzymie (Watykan), Sankt Petersburgu, Wilnie, we Lwowie i wszędzie tam książki wystawców zasilają zbiory goszczących nas bibliotek.

Nowości wydawnicze

**Tomasz Mróz,
Wincenty Lutosławski
(1863-1954): Jestem oby-
watelem utopii, „Komisja
Historii Nauki.
Monografie” t. 15,
Polska Akademia
Umiejętności, Kraków
2008, s. 291
(oraz 24 kolorowe wklej-
ki).**

Dysponenda

Ukazała się kolejna dysponenda wydawnictw akademickich. „Ogólnopolska dysponenda wydawnictw uczelnianych” za rok 2007 została przygotowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

„Dysponenda” czyli wykaz dostępnych publikacji jest cykliczną publikacją ukazującą się od 1994 roku w ramach działań Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych.

Każda edycja przygotowana jest przez innego wydawcę – członka Stowarzyszenia.

Najnowsza edycja liczy niemal 300 stron i zawiera informacje o publikacjach 18 wydawnictw uniwersyteckich, 14 politechnik, 5 uczelni ekonomicznych, jednej akademii medycznej oraz 19 innych wydawnictw uczelnianych. Jak napisano we wstępie, dysponenda służy promocji i sprzedaży książki naukowej. Jest to jedyny tego rodzaju informator wydawany w Polsce, uwzględniający wszystkie dziedziny wiedzy. Krąg odbiorców stanowią przede wszystkim środowiska akademickie, biblioteki, księgarnie naukowe oraz szkoły. Do wglądu w Bibliotece Uniwersyteckiej UZ.

Publikację finansowo wsparło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Irena Bulczyńska

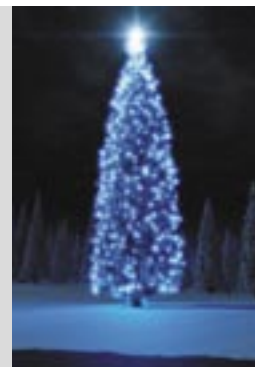
Komisja Historii Nauki jest jedną z kilku komisji interdyscyplinarnych działających w ramach PAU, instytucji, której korzenie sięgają XIX wieku i która przez długi czas swojego istnienia dobrze zasłużyła się dla nauki polskiej. Celem wydawanych przez tę komisję prac i monografii jest stymulowanie badań nad historią różnych dziedzin nauki, z tym jednakże zastrzeżeniem, że będzie ona tworzona nie przez historyków, ale przez reprezentantów tych dziedzin. Fizycy więc, w ramach prac komisji, piszą historię fizyki, filozofowie – filozofii.

Jako piętnasty tom *Monografii Komisji Historii Nauki PAU* ukazała się okazała książka Tomasa Mroza (Instytut Filozofii UZ), która jest intelektualną biografią postaci w polskim życiu naukowym ważnej, ale także barwnej i nietuzinkowej – Wincentego Lutosławskiego. Jego 91 lat życia zostało przez autora podzielone na 12 rozdziałów, których tytuły w większości nawiązują do miejsc, gdzie mieszkał i do ważnych etapów jego życia. Autor prowadzi czytelnika za niespokojnym filozofem od miejsca jego dzieciństwa, ziemiańskiego majątku pod Łomżą, przez studia w Dorpacie, starania o pracę w Rosji, w Krakowie, podróże po Europie i Ameryce, Alpy, międzywojenne Wilno, aż po Kraków. W książce przedstawiono filozoficzne etapy dojrzewania Lutosławskiego, jego wizerunek, jaki wytworzyli o nim współcześni, a także szereg spraw osobistych, które nie pozostawały bez wpływu na życie naukowe. Kultura bowiem, a także nauka i filozofia, tworzona jest przez ludzi z krwi i kości. Dotarcie do ich biografii, do motywów, które nimi kierowały, niejednokrotnie ułatwia zrozumienie ich działalności i twórczości. Zdaje się, że tak właśnie jest w przypadku Lutosławskiego.

W pracy tej autor poruszył kilka spraw znanych, spro-

*Zdrowych, radosnych i szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia
oraz pomyślności
w Nowym Roku 2009
Pracownikom i Studentom Uczelni życzy
Prezes i Zarząd Związku
Nauczycielstwa Polskiego*

Fot. źródło: www.pozytywny.wrzuta.pl

stawał niektóre krzywdzące i fałszywe opinie, a także naświetlił szereg faktów pozostających dotychczas w zakurzonych archiwalnych teczach, zupełnie nieznanymi historykom filozofii polskiej. Bibliografia pracy obejmuje, prócz prac drukowanych, także materiały niepublikowane, które autor pieczołowicie zbierał w kilku archiwach krajowych oraz na Litwie, w Finlandii i w Kanadzie.

Wszystko to w efekcie dało wartko napisaną, źródłową książkę, w zamiarze i wykonaniu solidną pracę historycznofilozoficzną.

Paweł Walczak

Edyta Mianowska
Strategie społecznego uczestnictwa młodzieży

Książkę Edyty Mianowskiej pt. *Strategie społecznego uczestnictwa młodzieży*, która

ukazała się nakładem wydawnictwa Impuls, można umieścić wśród opracowań podejmujących problematykę dorastania dzisiejszych nastolatków. Autorka pokazuje, że obecnie, kiedy pod wpływem społecznych i ekonomicznych przemian okres dorastania zmienia swój przejściowy charakter i staje się autonomiczną fazą życia, jego opis wymaga nowego ujęcia. Kompleksowy opis fazy młodości odnoszonej do współczesnej młodzieży musi wyjść poza jednostronne ujmowanie okresu dorastania bądź jako fazy przygotowawczej do kolejnych etapów życia, bądź jako okresu moratorium. Głównym problemem badawczym jest pytanie o to, jakie drogi wybiera młodzież kreując swoją społeczną biografię i jakie są uwarunkowania tych wyborów. Autorka odpowiada na te pytania odwołując się do modelu strategii społecznej partycypacji młodzieży H. Merkensa i D. Bergs-Winkels, który łączy koncepcję ujmowania okresu młodości jako fazy przejściowej (tranzycji) z koncepcją rozpatrywania młodości jako moratorium. Istotne jest przy tym założenie, że obierana przez dorastających strategia społecznego uczestnictwa pozostaje w związku z zasobami, których źródłem są społeczne relacje dorastających i indywidualne cechy młodzieży.

W części teoretycznej autorka przybliżyła różne koncepcje społecznego uczestnictwa i omawia pojęcia strategii i zasobów w naukach społecznych. Z perspektywy zasobów generowanych w relacjach społecznych analizuje relacje dorastających z najważniejszymi partnerami społecznymi – rodzicami, nauczycielami i rówieśnikami. Przyjęta w pracy perspektywa teoretyczna pozwoliła nie tylko zidentyfikować podejmowane przez młodzież strategie, ale także umożliwiła autorce diagnozę tego jak dzisiejsza młodzież radzi sobie z zadaniami rozwojowymi okresu dorastania i z odroczonym wejściem w dorosłość. Rozważania obejmują również diagnozę orientacji temporalnych dorastających i ich relacji z pokoleniem dorosłych. Konstrukcja rozdziałów podporządkowana została systematycznemu opisowi uwarunkowań strategii społecznego uczestnictwa przyjętych w modelu. Kolejno omawiane są społeczne zasoby środowisk socjalizacyjnych i indywidualne zasoby badanych oraz prezentowane są wyniki analiz

zależności pomiędzy ich poziomem a typem obieranej strategii.

Prezentację wyników badań kończy charakterystyka młodzieży preferującej różne strategie społecznego uczestnictwa. Przedmiotem opisu są opinie i sądy gimnazjalistów dotyczące ich przyszłej partycypacji w życiu zawodowym i obywatelskim.

Książka Edyta Mianowskiej może zainteresować badaczy problematyki młodzieżowej oraz studentów kierunków pedagogicznych. Jej lektura zadowoli, przede wszystkim tych czytelników, którzy cenią zwięzły język opisu i formułowanie wniosków wspartych wynikami analiz statystycznych

Emilia Paprzycka

Emilia Paprzycka
Kobiety żyjące w pojedynkę. Między wyborem a przymusem

Nakładem Wydawnictwa Akademickiego „Żak” ukazała się książka autorstwa Emilii Paprzyckiej pt. *Kobiety*

żyjące w pojedynkę. Między wyborem a przymusem. Podejmowana w książce problematyka lokuje się w nurcie badań określanych jako Gender Studies - autorka proponuje czytelnikowi wielowątkową socjologiczną analizę zjawiska „nowych samotnych kobiet” i prowadzi rozważania nad życiem w pojedynkę współczesnych singielek, nad ich kobiecością kształtowaną w różnych kontekstach życia społecznego i doświadczeniach biograficznych. Jest to relacja z badań jakościowych, których głównym celem było poznanie jak kształtuje się kobiecość badanych kobiet „samych, ale nie samotnych”, jak definiują one sytuację życia w pojedynkę i rolę singla, jak interpretują swoje życie.

Przedkładana czytelnikowi pozycja skomponowana jest z czterech rozdziałów. Dwa pierwsze służą wprowadzeniu w problematykę i zawierają uzasadnienie problemów badawczych. Czytelnik znajdzie tam charakterystykę zjawiska, jakim jest życie w pojedynkę, poczynając od ustaleń terminologicznych, poprzez opis jego przejawów i dynamiki, po próbę wyjaśnienia go w świetle dotychczasowych badań na tle przemian społecznych w Polsce i na świecie. Przedmiotem analizy są także psychospołeczne uwarunkowania wyboru życia w pojedynkę oraz społeczne uwarunkowania przestrzegania tej formy życia w przeszłości i obecnie. Obszerny fragment pracy stanowi omówienie zagadnienia kobiecości i socjalizacji roli płci. Autorka przedstawiła koncepcję kobiecości jako konstruktu społeczno-kulturowego kształtowanego w procesie socjalizacji. Osadzona na gruncie konstruktywizmu społecznego i symbolicznego interakcjonizmu koncepcja stanowi podstawę definicji roli płci przyjętej przez autorkę oraz wyróżnionych modeli socjalizacji roli płci – tradycyjnego, egalitarnego i mieszanego. Rozważania dotyczące ambiwalencji socjalizacji kobiet we współczesnych społeczeństwach kończą część teoretyczną pracy. Kolejne dwa rozdziały to omówienie badań własnych – prezentacja założeń metodologicznych oraz interpretacja danych. W pierwszej

kolejności autorka prezentuje dokonaną rekonstrukcję kobiecości badanych kobiet na podstawie ich interpretacji kulturowych stereotypów kobiecości i wzoru roli kobiety oraz określenia przez nie własnej kobiecości. Wyróżnione przez autorkę typy są następnie przedmiotem analizy ukierunkowanej pytaniem, jak kształtowała się kobiecość właściwa dla każdego typu w procesie socjalizacji. W świetle tych analiz płęć społeczno-kulturowa jest kształtowana i przekształcana w interakcjach i w zmieniających się sytuacjach społecznych odpowiednio do faz życia człowieka i faz socjalizacji. Zagadnienie to jest również przedmiotem opisu i analiz w odniesieniu do doświadczenia i definiowania przez badane kobiety sytuacji życia w pojedynkę.

Odtworzenie w świetle biografii badanych kobiet procesu konstruowania i dekonstruowania ich kobiecości w toku socjalizacji i analiza mechanizmów stawiania się singlem wnoszą nowe dane do wciąż nowego obrazu kobiet żyjących w pojedynkę i rzucają światło na to coraz bardziej powszechne zjawisko. Poznawcze walory publikacji docenią przede wszystkim czytelnicy zainteresowani problematyką gender. Jednak ze względu na rzetelność i jawność warsztatu metodologicznego oraz szczegółowe omówienie teoretycznych koncepcji, pojęć i kategorii stanowiących kryteria analizy materiału empirycznego lekturę książki można rekomendować tym wszystkim, którzy preferują metody jakościowe w badaniach społecznych.

Edyta Mianowska

Wybrane zagadnienia z inżynierii wytwarzania. Obróbka ubytkowa, praca zbiorowa pod redakcją Alicji Laber, Oficyna Wydawnicza UZ, format 17x24, s. 236

Techniki wytwarzania to jeden z podstawowych przedmiotów wchodzących w skład programów nauczania na wydziałach mechanicznych. Techniki wytwarzania obejmują obróbkę bezubytkową – odlewnictwo, obróbkę plastyczną spawalnictwo, tworzywa sztuczne oraz obróbkę ubytkową, której to problematyka zawarta jest w opracowaniu książkowym. Publikacja składa się z dziewięciu rozdziałów. Poszczególne z nich zawierają wiadomości o procesach skrawania – tzn. omówiono podstawowe pojęcia, materiały stosowane na ostrza narzędzi skrawających, rozpatrzono podstawowe pojęcia skrawania – proces powstawania wióra, zjawiska kontaktowe w strefie styku i inne. Kolejne rozdziały poświęcone są obróbce metodą toczenia, frezowania, opisano zagadnienia związane z obróbką otworów, szlifowania, w jednym z kolejnych rozdziałów rozpatrzono obróbkę kół zębatach. Pracę zamyka opis współczesnych metod obróbki części maszyn – metody elektroerozyjna, elektrochemiczna, laserowa i plazmowa. Omówiono zasady przebiegu procesów, przedstawiono schematy i skuteczność obróbki. Książka stanowić może cenną pomoc dydaktyczną dla studentów i pracowników wydziałów mechanicznych.

Zachowania zawodowe nauczycieli i ich uwarunkowania, redakcja naukowa Edward Kozioł i Ewa Kobylecka, Oficyna Wydawnicza UZ, format 17x24, s. 372.

Obszerna praca składająca się z dwóch części. W pierwszej autorzy poszczególnych artykułów podejmują, z różnych punktów widzenia, próbę analizy pożądanego zachowania nauczyciela w zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej współczesnego świata. W części drugiej są analizowane rozmaite konteksty zachowań zawodowych nauczycieli, wynikające z różnorodności pełnionych przez nich ról oraz nabywanych doświadczeń, doksztalcenia, doskonalenia i samodoskonalenia [...]

Warunkiem koniecznym działań nastawionych na podejmowanie trafnych decyzji doprowadzających do stanu, w którym zachowania zawodowe nauczyciela są zgodne z oczekiwaniami, należy w pierwszej kolejności uznać za uzasadnione szukanie odpowiedzi na pytania:

1. Jakie są rzeczywiste zachowania zawodowe nauczyciela współczesnej szkoły?
2. Czy i w jakim stopniu oraz zakresie zachowania zawodowe nauczyciela są zgodne z oczekiwaniami, a więc przyczyniają się do efektów pracy szkoły?
3. Czy i jakie czynniki warunkują zachowania zawodowe nauczyciela współczesnej szkoły?

Traktując uzyskanie w miarę pełnej odpowiedzi, na wyżej postawione pytania, za warunek konieczny konstruktywnego przyspieszenia tych działań, które są nastawione na modernizację i doskonalenie pracy nauczyciela-wychowawcy, pracownicy Zakładu Pedagogii Instytutu Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego rozpoczęli dyskusję dotyczącą zachowań zawodowych nauczycieli.

(fragmenty *Wstępu*).

Socjologia jako społeczna terapia, praca zbiorowa pod redakcją Anny Wachowiak, Oficyna Wydawnicza UZ, format 17x24, s. 272

Praca zbiorowa pod redakcją naukową prof. Anny Wachowiak jest wyborem tekstów wygłoszonych w trakcie Zjazdu Socjologicznego w Zielonej Górze (2007).

Prezentowane opracowania charakteryzują się różnym stopniem analizy co przy wielowątkowym charakterze zawartych artykułów jest zrozumiałe. Kolejni autorzy zajmują się m.in. sensem życia i jego jakością

(to w kontekście refleksji wokół życia wspólnotowego – A. Wachowiak); starością jako zjawiskiem społecznym (gerontologia społeczną) i tutaj autorka – K. Ujek zauważa że – „starzenie się jest procesem bardzo złożonym, w którym biorą udział nie tylko czynniki biologiczne, ale również psychologiczne, społeczne, kulturowe i ekologiczne”. M. Herudzińska poddaje refleksji rolę badań interdyscyplinarnych nad małżeństwami mieszanymi. „Kraj nasz staje się miejscem pobytu cudzoziemców pochodzących z różnych stron świata” co może implikować problemy nie tylko natury prawnej, ale socjokulturowej. E. Dąbrowska-Szulc poddaje analizie prasę oraz fora feministyczne – uważa „te przestrzenie wirtualne za miejsca, gdzie u progu XXI wieku kształtuje się polska myśl feministyczna w kierunku egalitaryzacji ról w rodzinie i społeczeństwie”. Kolejny zamieszczony artykuł autorki jest pewnego rodzaju kontynuacją wątku o równości płci (z odniesieniem do ustaw o równym traktowaniu, obowiązujących w krajach unijnych). Walka z wykluczeniem społecznym w obliczu biedy oraz

integracja społeczna i wsparcie zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym to zagadnienia poddane analizie na podstawie badań konkretnych środowisk przeprowadzonych przez J. Grotowską-Leder. K. Szafer poddaje analizie elitę polityczną Sejmu V kadencji. D. Chmielewska-Banaszak w artykule „O socjologicznych konsekwencjach zalewania hipokampa przez kortyzol” wskazuje na problemy wsparcia społecznego oraz rozpoznania oferty pomocowej na terenie Zielonej Góry. M. Zdulski przeprowadza rozważania zarówno teoretyczne, jak i praktyczne nad zakresem wykluczenia mniejszości romskiej z czeskiego społeczeństwa. A. Pluskota-Lewandowska przedstawia wpływ edukacji całożyciowej na integrację środowisk zmarginalizowanych oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu grup na nią narażonych. D. Dobrzański charakteryzuje różne typy indywidualizmu, które pozwalają „osadzić” je w obszarze tzw. wirtualnych wspólnot. W kolejnym artykule natomiast wskazuje na różne aspekty solidarności – jest to interdyscyplinarne spojrzenie.

Pomagajmy sobie

Zbliża się okres rozliczeń podatkowych. Dlatego chcielibyśmy pracownikom Uniwersytetu przypomnieć o akcji „Pomagajmy sobie” i naszej uniwersyteckiej bazie dzieci, na które każdy z nas może przekazać 1 proc. podatku (<http://www.dzieciom.uz.zgora.pl/>). Od kilku lat wszyscy podatnicy mają możliwość przekazania 1proc. swojego podatku dochodowego na wybraną organizację pożytku publicznego. Przewidują to przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r., Dz.U. 1991 Nr 80 poz. 350). Dzieci znajdujące się na naszej liście znajdują się pod opieką takich organizacji, i pieniądze przekazane przez Fiskusa na pewno trafią na ich leczenie.

Przypomnijmy, że w naszej bazie (http://www.dzieciom.uz.zgora.pl/index.php?baza_osob_oczekujacych_na_wsparcie) znajduje się trójka dzieci: Madzia, Jeremiaszek i Adaś. Są to dzieci pracowników UZ, bądź ich najbliższych rodzin. Lista cały czas jest otwarta. Za pomocą wypełnionego przez zainteresowanych formularza (dostępnego na stronie www.dzieciom.uz.zgora.pl zakładka „Pomagajmy sobie”) oraz dostarczonemu zdjęciom i załącznikom zostaną opracowane poszczególne wpisy w bazie.

Zachęcamy wszystkich pracowników i studentów naszej uczelni, którzy sami, bądź których członkowie rodzin potrzebują wsparcia o zgłaszanie się do Biura Promocji UZ (e-mail: bp@uz.zgora.pl). **Jednak podstawowym warunkiem przyjęcia zgłoszenia jest wskazanie właściwej organizacji posiadającej status organizacji pożytku publicznego, która działa w imieniu zainteresowanych osób.**

Natomiast wszystkich czytelników namawiamy do przekazywania 1 proc. podatku, aby pomóc swojemu koledze lub koleżance z pracy czy ze studium w walce z chorobą najbliższych.

Pomagajmy sobie!

pt
Biuro Promocji

Akcja Uniwersytet Dzieciom - z ostatniej chwili

Tegoroczna edycja Akcji *Uniwersytet Dzieciom* już rozpoczęła. „Uniwersyteckie” dzieci wzięły udział w konkursie plastycznym, a dzieci ze świetlic terapeutycznych tradycyjnie już zaangażowały się w przygotowanie ozdób choinkowych. W tym roku po raz pierwszy dzieci ze świetlic ubrały trzy uniwersyteckie choinki:

w Rektoracie przy ul. Licealnej - świetlice:
ISKIERKI, TĘCZOWA PRZYSTAŃ oraz Klub
ALTER EGO
w gmachu głównym przy ul. Podgórznej Kampus A
- świetlica ZIELONY DOM
w gmachu głównym przy al. Wojska Polskiego
Kampus B - świetlice: WŚRÓD ANIOŁÓW,
PRZYJAZNE DUSZKI i POGOTOWIE
OPIEKUŃCZE.

Choinki są piękne :) Dziękujemy.

esa

